

ทิศทาง สนพ. กับความท้าทาย บทบาทสำคัญในการจัดทำแผนพลังงานชาติ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน หรือ (สนพ.) จะเดินไปอย่างไร? กับผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน คนใหม่ ถือเป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ในกระทรวงพลังงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan) ซึ่งเป็นแผนระยะยาวที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ตัวชี้ว่านโยบายด้านพลังงานของประเทศไทยจะไปทิศทางไหนด้านพลังงานที่สำคัญต่อประชาชนจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง...?

๖ แนวโน้มนโยบายพลังงานไทยในปัจจุบัน
นายวีรพัฒน์ เกียรติเฟื่องฟู ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) เปิดเผยว่า สำหรับพลังงานไทยในปัจจุบันนั้น จะเห็นได้ว่าทั่วโลกกำลังมุ่งหน้าไปสู่ “การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก การลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์(CO2)” สำหรับประเทศไทยนั้น การปล่อยก๊าซเรือนกระจก 70% นั้นเป็นการปล่อยจากภาคพลังงาน เพราะฉะนั้นภาคพลังงานปัจจุบันต้องมีการเปลี่ยนแปลง อะไรที่จะเข้ามาช่วยในการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานได้บ้าง ต่อมาคือ “เทคโนโลยี” ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีด้านพลังงานเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเยอะ โดยเราจะเห็นว่าพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้า การใช้พลังงานของประชาชนปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งตอนนี้เราสามารถใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโทรศัพท์ควบคุมการ เปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศ เปิด-ปิดไฟฟ้า รวมทั้งสามารถดูค่าใช้จ่ายค่าไฟฟ้าในแต่ละเดือนว่ามีเท่าไร และสามารถบริหารค่าไฟฟ้าได้ นอกจากนี้เทคโนโลยีพลังงานได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับธุรกรรมโครงสร้างอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เช่น ตอนนี้เรามีพลังงานหมุนเวียนที่เพิ่มมากขึ้น ประชาชนสามารถผลิตไฟฟ้าเองได้ ซึ่งบริบทของเทคโนโลยีจึงเข้ามาเปลี่ยนแปลงแนวโน้มทิศทางด้านพลังงานของประเทศ เพราะฉะนั้นนโยบายที่ สนพ. กำลังทำนั้นต้องดูว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เข้ามาเปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรม อุตสาหกรรมและโครงสร้างต่าง ๆ จะทำให้เราไปสู่ทิศทางที่เราต้องการได้อย่างไร นโยบายพลังงานจะขับเคลื่อนไปทางไหน

๖ แผนงานหรือนโยบายที่สำคัญของ สนพ. ที่กำลังดำเนินการอยู่
ตอนนี้ทิศทางของเราพูดถึงพลังงานสะอาด เพราะฉะนั้น “แผนพลังงานชาติ (National Energy Plan)” ซึ่งเป็นแผนระยะยาวที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงเป็นงานหลักที่ สนพ. มีความตั้งใจที่ผลักดันให้เกิดให้ได้ในปีนี้ แผนนี้จะเป็นตัวชี้ว่าประเทศไทยเราจะไปทิศทางไหน โดยภายใต้แผนพลังงานชาติจะมีการพูด

ถึงว่า ด้านการบริหารจัดการ การจัดหาไฟฟ้า เพื่อรองรับกับความต้องการไฟฟ้าของประชาชน จะต้องมีการวางแผนอย่างไร เรื่องการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเราจะต้องมีมาตรการให้ประชาชนประหยัดพลังงาน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายหรือมีการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้อย่างไร การสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนไม่ใช่แค่ภาคไฟฟ้าอย่างเดียว ภาคขนส่ง ภาคอุตสาหกรรมก็ต้องมีการปรับตัว เนื่องจากมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเยอะจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเพราะฉะนั้นอุตสาหกรรมที่มีการใช้เยอะ ๆ ต้องมีการมาดูกันว่าเราจะให้เขาทำอย่างไรในการปรับเปลี่ยนเรื่องการใช้พลังงานหมุนเวียน ส่วนภาคขนส่งนั้น เราจะเห็นว่าในอนาคตมีการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) มากขึ้น ดังนั้นเรื่องแผนด้านน้ำมันจะเป็นอย่างไร คงต้องดูภาพรวมของอุตสาหกรรมน้ำมัน รวมทั้งนโยบายที่จะส่งเสริมเรื่องเชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuel) เช่น เอทานอลกับน้ำมันเบนซิน และไบโอดีเซลกับน้ำมันดีเซล นอกจากนี้เรื่องแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ ก๊าซที่ผลิตได้ในประเทศของเราก็กำลังลดลง เราต้องมีการจัดหาเพิ่มใหม่ จัดหาเพิ่มอย่างไร เช่น ต้องมีการจัดหาก๊าซจากพื้นที่ที่ซับซ้อนทางทะเลบริเวณไหล่ทวีประหว่างไทยและกัมพูชา (OCA) หรือว่าเราจะต้องมีการนำเข้าในรูปแบบ LNG มากขึ้นไหม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นแผนระยะยาวทั้ง 5 แผน ที่เราจะประกอบเป็นแผนพลังงานชาติ ซึ่งเป็นงานหลักของ สนพ. ที่ต้องผลักดันให้เกิดให้ได้ในปีนี้

๖ อะไร? คือกลยุทธ์สำคัญในการทำงานที่จะการผลักดันนโยบายพลังงานสำคัญของประเทศไทยให้เกิดขึ้น

“กลยุทธ์สำคัญ ในการผลักดันนโยบายให้เกิดขึ้น คือ การทำให้นโยบายพลังงานที่เป็นประโยชน์กับประชาชน” ซึ่งนโยบายที่เราคิดขึ้นมาต้องมองถึงชีวิตของคนในปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานอย่างยิ่ง ดังนั้นนโยบายที่เราผลักดันต้องดูว่าประชาชนมีความต้องการอะไร นโยบายเป็นนโยบายที่ทำเพื่อประชาชน

เพราะฉะนั้น “กลยุทธ์” คือนโยบายต่าง ๆ ที่เราต้องทำให้ประชาชนยอมรับ และให้เห็นว่าสิ่งที่เราทำเกิดอะไรขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นหลักสำคัญ เพราะฉะนั้นภาพนโยบายปัจจุบันที่ สนพ. ทำนั้น ต้องใช้ความร่วมมือร่วมของประชาชนไม่ใช่เราคิดเองเออเอง ซึ่งต้องเห็นภาพว่าแต่ละกลุ่มผู้ใช้พลังงานต่าง ๆ มีความต้องการใช้พลังงานรูปแบบไหน เป็นประโยชน์ต่อเขาอย่างไร และประโยชน์ที่เขาได้รับนั้นเอาไปช่วยสนับสนุนการเติบโตของประเทศได้อย่างไร ดังนั้นนโยบายพลังงานของประเทศ ต้องเป็นนโยบายที่ไปสนับสนุนความต้องการของประชาชน และประชาชนต้องยอมรับในนโยบายนั้นด้วย

๖ การทำงานที่มีความสำคัญต่อประเทศและประชาชนแบบนี้มีการรับมือกับความท้าทายนี้อย่างไร

สิ่งแรก คือ เราต้องก้าวให้ทันโลก ทันต่อการเปลี่ยนแปลงซึ่งเราจะเห็นได้ว่าตอนนี้โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว สถานการณ์พลังงานก็เปลี่ยนแปลงเร็วดังนั้น เราต้องทันโลก ต้องรู้ว่าตอนนี้มันมีอะไรใหม่ ๆ เกิดขึ้น แต่ละประเทศมีแนวทางไปทางไหนโลกไปทางไหนแล้วสิ่งที่เรากำลังเดินอยู่ เราเดินอยู่ในเส้นทางเดียวกับเขา หรือนอกเส้นทางของเขา แล้วนอกเส้นทางนั้นมันโอเคไหม หรือเราต้องรีบกลับมาอยู่ในเส้นทางเดียวกับเขาแล้วเส้นทางที่เราเลือกเดินนั้นได้สร้างอะไรที่เป็นประโยชน์ให้กับประเทศ ซึ่งสิ่งสำคัญที่เราต้องคอยที่จะต้องอัปเดตตัวเองตลอดเวลาและเราต้องพยายามติดตามข่าวสาร ติดตามเทคโนโลยี ติดตามการเปลี่ยนแปลงของโลก **สิ่งที่สอง คือ ต้องเปิดกว้างและรู้จักพูดคุยกับทุกองค์กร** ซึ่งตัวผมเป็นคนที่ชอบคุยกับบุคคลหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านพลังงานซึ่งแต่ละคนเขาจะให้ความเห็นที่หลากหลาย และทำให้ผมได้มุมมองใหม่ ๆ ซึ่งก็พูดคุยทั้งกับ นักวิชาการ ผู้บริหารทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน อีกทั้งกลุ่มผู้ใช้พลังงานที่เป็นประชาชนทั่ว ๆ ไปด้วยโดยมุมมองเหล่านี้มีส่วนที่ทำให้เราสามารถทันต่อสถานการณ์ และสามารถปรับเปลี่ยนมาเข้ากับตนเองได้

Source: ข่าวสด

Date: 10 มี.ค. 2567 Page: 5

No: 67013080

๘ เป้าหมายสำคัญการทำงานในปีนี้

เป้าหมายสำคัญในปีนี้ คือ จะผลักดันแผนพลังงานชาติให้สำเร็จ โดยแผนนี้จะชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยจะเดินไปในทิศทางไหนซึ่งทุกองค์กรทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็รอแผนพลังงานชาติให้เกิดขึ้นจริง ๆ แผนพลังงานชาติได้เริ่มมาตั้งแต่ 2 ปีที่แล้ว แต่ถึงตอนนี้ยังไม่สำเร็จ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา มีทั้ง สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่าง รัสเซีย-ยูเครน ที่เกิดขึ้นรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลของไทย จึงทำให้การจัดทำแผนพลังงานชาติมีการหยุดชะงักไปช่วงหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเราได้รับทราบนโยบายพลังงานจากรัฐบาลชุดใหม่แล้ว ส.พ. ก็ได้นำนโยบายของรัฐบาลชุดใหม่มาปรับปรุง ทบทวนให้สอดคล้อง ซึ่งในปี 2567 นี้ อยากจะผลักดันแผนพลังงานชาติให้เกิดขึ้นให้ได้ นอกจากนี้ภารกิจที่สำคัญก็มีเรื่องการจัดทำโครงสร้างราคาพลังงานใหม่ ซึ่งตอนนี้ท่านพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ก็ได้อยู่ระหว่างการเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดย ส.พ. ก็ได้ช่วยสนับสนุนแนวทางในการที่จะปรับโครงสร้างราคาให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งคาดว่าในปีนี้ แผนพลังงานชาติ และโครงสร้างราคาพลังงานจะเป็นงานหลักที่ ส.พ. จะต้องดำเนินการให้สำเร็จ

๘ ส.พ. อีก 4 ปี ข้างหน้า ในยุค “วีรพัฒน์ เกียรติเฟื่องฟู” จะเป็นอย่างไร

สิ่งที่คิดว่าได้เห็นใน 4 ปีข้างหน้า ของ ส.พ. นั้น ก็ต้องบอกก่อนว่า ส.พ. เป็นหน่วยงาน Think Tank ของกระทรวง ซึ่งนโยบายที่ ส.พ. คิดนั้น หน่วยงานอื่น ๆ ในกระทรวงหรือแม้แต่ต่างกระทรวงจะต้องนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ก็อยากให้เห็นที่ ส.พ. คิดหรือนำเสนอเป็นนโยบายที่สะท้อนความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน ต้องสามารถผลักดันให้ไปสู่การได้ปฏิบัติจริง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทิศทางนโยบายพลังงานของประเทศจะต้องทันต่อสถานการณ์ และจะต้องมีการติดตามที่เข้มข้นเพื่อดูว่านโยบายที่เรากำหนดไว้นั้นได้ผลลัพธ์ตามที่เราคาดหวังหรือไม่ อย่างไร และจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเรามีอะไรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้นในช่วง 4 ปีนี้ จะเป็นช่วงที่ ส.พ. จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ตั้งไว้เป็นสำคัญ ผ่านการติดตาม และการประเมินผลสำเร็จ

